(**Απόσπασμα**)

Η αναβάθμιση της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, καθώς και της επαγγελματικής κατάρτισης και της διά βίου μάθησης,[22] έχει εξαιρετική σημασία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αύξησης του δυνητικού ρυθμού ανάπτυξης ? μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, καθώς και της ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής (λαμβάνοντας υπόψη και τη μεγάλη εισροή μεταναστών στη χώρα τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια).

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχει εκ των πραγμάτων υποβαθμιστεί, καθώς λειτουργεί ως προθάλαμος για την εισαγωγή στα ΑΕΙ.

Την υποβάθμιση πιστοποιούν και οι τυποποιημένες διεθνείς συγκρίσεις που πραγματοποιεί ο ΟΟΣΑ, σύμφωνα με τις οποίες οι επιδόσεις των μαθητών στην Ελλάδα υστερούν αισθητά έναντι εκείνων άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.[23]

Το παράδοξο είναι ότι ταυτόχρονα η Ελλάδα διαθέτει υψηλό αριθμό διδασκόντων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε σχέση με τον πληθυσμό της.

Ίσως όμως γι? αυτό το λόγο οι αμοιβές των διδασκόντων είναι σχετικά χαμηλές, συχνά ωθώντας τους στην ανάληψη και δεύτερης εργασίας (στον τομέα της αποκαλούμενης ?παραπαιδείας?). Γι? αυτό υπάρχει ανάγκη για σχεδιασμό και εκσυγχρονισμό του προγράμματος σπουδών, απεξάρτηση των σπουδών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση από την προετοιμασία για την εισαγωγή στα ΑΕΙ, εφαρμογή διαδικασιών αξιολόγησης των διδασκόντων και των εκπαιδευτικών μονάδων σε όλα τα επίπεδα, καθώς και διαρκή εκπαίδευση των διδασκόντων.

Όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, η θέση των ελληνικών ΑΕΙ σε διεθνείς κατατάξεις δεν είναι υψηλή (αν και υπάρχουν εξαιρέσεις), ενώ το ποσοστό αποφοίτησης είναι το χαμηλότερο στις χώρες του ΟΟΣΑ.[24]

Η επίτευξη αυτονομίας των ΑΕΙ από την κεντρική διοίκηση, με ταυτόχρονη όμως αξιολόγηση των διδασκόντων και των μονάδων βάσει συγκεκριμένων ποιοτικών στόχων, θα συνέβαλε στην αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συντελώντας και σε περιορισμό της φοιτητικής μετανάστευσης και με τον τρόπο αυτό των εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

Η μεγαλύτερη πρόκληση για το χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα είναι η αύξηση του αριθμού των φοιτητών με την ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών, ο συγκερασμός της έρευνας με τη διδασκαλία προκειμένου να γίνει αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ τους, καθώς και ο περιορισμός του κατακερματισμού των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων προκειμένου να αξιοποιηθούν οικονομίες κλίμακας.

Τέλος, προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγικότητα αλλά και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή σε περιόδους διαρθρωτικών αλλαγών και αυξημένης κινητικότητας των εργαζομένων όπως η σημερινή, είναι ιδιαίτερα χρήσιμες η ενίσχυση των δομών της επαγγελματικής κατάρτισης και της δια βίου μάθησης, καθώς και η ενθάρρυνση και διευκόλυνση της ένταξης των μεταναστών και των παιδιών τους στην εκπαίδευση.

[22] Μέχρι στιγμής, το Μάιο ψηφίστηκε ο Ν. 3848 για την αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού και την καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και το Σεπτέμβριο ο Ν. 3879 για την ανάπτυξη της διά βίου μάθησης. Στα τέλη Σεπτεμβρίου άρχισε ο εθνικός διάλογος για την αναμόρφωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ και ΤΕΙ).

[23] Πρόκειται για το πρόγραμμα PISA (Programme for International Student Assessment). Βλ. και OECD-PISA, The High Cost of Low Educational Performance ? The Long-Run Economic Impact of Improving PISA Outcomes, 2010.

[24] Βλ. μεταξύ άλλων St. Aubyn, M., A. Pina, F. Garcia and J. Pais (2009), ?Study on the efficiency and effectiveness of public spending on tertiary education?, European Economy, Economic Papers, No. 390.

Πηγή: Η Ενδιάμεση Έκθεση της Τράπεζας Της Ελλάδος για τη Νομισματική Πολιτική 2010